

особами, що їх замінюють, відпустку, листування, отримання передач, посилок від батьків або гуманітарних, благодійних та інших організацій, які виявили бажання допомогти їм, у порядку, встановленому законодавством України.

Таким чином, можна зробити висновок, що покарання, що є більш м'яким щодо осіб, які вчинили злочин у віці до вісімнадцяти років, є більш пільговим, ніж до повнолітніх. При цьому, незалежно від характеру і тяжкості вчинених злочинів, наявності рецидиву, небезпечності особи, закон не містить заборони на застосування цих пільгових інститутів до осіб, які на момент вчинення злочину були неповнолітніми.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України 2001 року : за станом на 03.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon3.rada.gov.ua/>
2. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Баулін Ю.В., Борисов В.І., Кривоченко Л.М. та ін. ; За ред. Сташиса В.В., Тація В.Я. – 4-є вид., перероб. і доповн. – К.: Право, 2010. – 456 с.
3. Кримінальне право України. (Загальна частина) : [підручник] / Бабенко А.М., Вапсва Ю.А., Гришук В.К. та ін. / За заг. ред. О.О. Бандурки. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2011. – 378 с.
4. Про охорону дитинства : Закон від 26.04.2001 № 2402-III // Офіційний вісник України. – 2010. – № 30. – ст. 142.

Кобильчук О.С.

*студент 3 курсу Навчально-наукового
юридичного інституту
Національного авіаційного університету
Науковий керівник – асистент
Циганій Світлана Олексіївна
Кафедра кримінального права
і процесу Навчально-наукового
юридичного інституту Національного
авіаційного університету*

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ

Українська держава визнає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю [1]. Проте нині країна переживає складний період, у зв'язку з чим посилюються соціальні негаразди в суспільстві і – як їх наслідок – збільшився рівень смертності внаслідок вчинення самогубств (майже на 50% протягом останніх десяти років). Тепер щогодини в нашій країні внаслідок вчинення

самогубства помирає дві людини. Україна увійшла до першої п'ятірки неблагополучних країн з огляду на суїцидні показники [4].

Самогубство та проблеми його кваліфікації вивчали такі українські науковці: В.О. Глушков, В.Ф. Войцех, С.В. Жабокрицький, М.П. Мелентьєв, О.М. Моховіков, Г.Я. Пілягіна, В.В. Сулицький, А.П. Тіщенко. У зв'язку з цим, у вітчизняній кримінально-правовій науці останніми роками намітилися позитивні тенденції розширення проблематики досліджень, що стосуються реалізації державної політики протидії злочинним проявам, пов'язаним із посяганням на життя людини.

Серед злочинів цієї категорії особливе місце займає такий злочин, як доведення до самогубства (ст. 120 КК України). Проблема кваліфікації доведення до самогубства викликає певні труднощі у правозастосовній діяльності. Особливо це стосується встановлення причинного зв'язку між діями (бездіяльністю) винного та самогубством (замахом на самогубство) потерпілого, встановлення вини, відмежування злочину, передбаченого статтею 120 КК України, від суміжних складів злочинів: вбивства (ст. 115 КК України), катування (ст. 127 КК України) [3]. Проблеми можуть виникнути також при відмежуванні доведення до самогубства як загальної норми від схожих, але спеціальних складів злочинів [4]. Усе зазначене визначає актуальність обраної теми, передбачає наукове осмислення широкого спектра проблем, пов'язаних із встановленням юридичних ознак доведення до самогубства у сучасних умовах.

По-перше, діяння, іменоване в диспозиції статті 120 КК України як «доведення особи до самогубства або замаху на самогубство», є специфічним. Його відмінною рисою є те, що його наслідки настають не від дій винного, безпосередньо спрямованих на заподіяння смерті потерпілому (наприклад, удару ножом, пострілу, отруєння отрутою тощо). Під час доведення до самогубства потерпілий сам заподіює собі смерть у результаті певних дій винного, передбачених у статті 120 КК України: жорстокого поводження, шантажу, примусу до протиправних дій або систематичного приниження людської гідності потерпілого. Крім того, зазначені дії не лише самі по собі мають суспільно небезпечний характер, а й є причиною подальшого самогубства потерпілого чи замаху на самогубство [5].

По-друге, практика застосування статті 120 КК України зазнає значних труднощів. На нашу думку, це обумовлюється не лише недостатньою юридичною грамотністю працівників органів досудового розслідування та суду, а й істотною неконкретністю та неоднозначністю доктринального (наукового) тлумачення ознак складу злочину, передбаченого статтею 120 КК України. Проте, як відомо, доктринальне тлумачення впливає на легальне тлумачення норм закону, яким, зокрема, є офіційне [5]. У зв'язку з викладеним для точної кваліфікації злочину необхідно всебічно, повно й об'єктивно з'ясувати внутрішню сутність зовнішніх об'єктивних ознак

діяння особи, обвинувачуваної у вчиненні злочину, передбаченого статтею 120 КК України.

Аналізуючи чинне законодавство, виокремлено ознаки, що дозволяють чітко відмежовувати злочин, передбачений статтею 120 КК України, від суміжного кримінально-правового діяння. Основними з них є суб'єкт злочину, коло осіб, які можуть бути потерпілими від цих злочинів, зміст та деякі особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін злочину.

Отже, для обґрунтованого притягнення до кримінальної відповідальності та правильної кваліфікації необхідний ретельний аналіз кожної ознаки складу злочину і їх сукупності на базі диспозиції відповідної норми Особливої частини КК і досліджуваного діяння.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права / ООН A/RES/2200 A (XXI) від 16 грудня 1966 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_043
3. Кримінальний кодекс України. – К.: ВЕЛЕС, 2006. – 152 с.
4. Гусак О.А. Кваліфікація доведення до самогубства / О.А. Гусак // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук, праць. – Вип. 16. – О. : Юрид. л-ра, 2002. – С. 613-616.
5. Гусак О.А. Кримінальна відповідальність за доведення до самогубства в історії вітчизняного права / О.А. Гусак // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук, праць. – Вип. 67. – О. : Юрид. л-ра, 2012. С. 649-655.

Коломиец Ангелина Алановна

студентка 6 курсу

медичинського факультета №1

Національного медичинського

університета імені А.А. Богомольця

О ПРОБЛЕМЕ УСТАНОВЛЕНИЯ ПРИЖИЗНЕННОСТИ ОЖоговой ТРАВМЫ

Согласно современному законодательству Украины во всех случаях насильственной смерти в обязательном порядке проводится судебно-медицинская экспертиза трупа. Одним из видов данной категории смерти является смерть вследствие действия на тело высоких температур, часто сопровождающееся ожоговой травмой. На первый взгляд, в такой ситуации установление причины смерти не вызывает затруднения. Однако, в ряде случаев, возникают сложности в решении вопроса о прижизненности ожоговой травмы.